INFORMACIONS

SETMANARI ANDORRÀ

NÚM. 008 | MULTILINGÜE

12-18 OCTUBRE 2026

informacions.ad

JUSTÍCIA

Girona’s €85 Million Collapse: A Judge, an Auctioneer and the Andorra Connection

Imatge original de la publicació / miniatura del vídeo

A collapsed finance company, hundreds of creditors and a police complaint mentioning a senior judge. Andorra Justice Watch investigates the questions left unanswered.

In 2011, Info-Cobro, a finance company run by judicial-auction operator Jordi Cuxart in Palafrugell, entered insolvency proceedings. Contemporary reports described almost 400 creditors, returns offered of up to 45% annually and liabilities estimated at €85 million.

TEXT ÍNTEGRE | PÀGINA 2

EN AQUEST NÚMERO

JUSTÍCIA | P. 3

Girona-Andorra: 85 millones, un subastero y la sombra de la corrupción judicial

POLÍTICA | P. 4

PIRATES D’ANDORRA POSA ELS 14 ANYS DE DEMÒCRATES SOTA AUDITORIA

POLÍTICA | P. 5

PIRATES D’ANDORRA: SIN ESCAÑOS, PERO CON 14 AÑOS DE DA BAJO LA LUPA

ANDORRA | P. 6

ANDORRA, LA DEMOCRÀCIA DE LA MINORIA: EL PODER, LA POR I LA TEMPTACIÓ AUTORITÀRIA

JUSTÍCIA

Girona's €85 Million Collapse: A Judge, an Auctioneer and the Andorra Connection

No es época para tontos | 2026-10-12 | ENGLISH

Imatge: miniatura original de la publicació.

A collapsed finance company, hundreds of creditors and a police complaint mentioning a senior judge. Andorra Justice Watch investigates the questions left unanswered.

In 2011, Info-Cobro, a finance company run by judicial-auction operator Jordi Cuxart in Palafrugell, entered insolvency proceedings. Contemporary reports described almost 400 creditors, returns offered of up to 45% annually and liabilities estimated at €85 million.

The case was more than an extraordinary financial failure. Historical reporting also described alleged connections between Cuxart and influential political figures. Most controversially, it reported a complaint naming Fernando Lacaba, then president of Girona's Provincial Court.

The money trail

An account published in January 2013 described payments of €101,000 involving Catalan minister Felip Puig and mortgage loans of nearly €900,000 involving his brother Oriol Puig. The brothers said the transactions were legitimate real-estate dealings declared to tax authorities.

The source also described disputed assets involving motorcycle manufacturer OSSA, Diagonal Nature and the Petromiralles group. Insolvency administrators questioned whether money recorded in the accounts was recoverable. Subsequent reporting said Girona's Commercial Court declared Info-Cobro's insolvency culpable and assigned Cuxart substantial financial liability.

The unresolved journalistic question is not simply how the company failed. It is how assets, loans and claims were handled while creditors tried to recover their money.

A complaint mentioning the court president

On January 26, 2013, Nord-est Llibertari summarized earlier investigations published by El Triangle and other newspapers. It reported that a private complainant had approached the Guardia Civil's Economic Crimes Unit in Girona on November 11, 2011.

According to that article, the complaint alleged financial ties between Cuxart and Lacaba, including purported transfers to the magistrate and members of his family. It also contained allegations concerning police officers.

These were accusations reported by journalists, not proven findings against Lacaba. We have not obtained the original police complaint, its supporting financial records or an official ruling establishing what became of those allegations.

But the questions are legitimate and serious. Were the transfers checked? Were inquiries opened? Was the complaint dismissed, and on what grounds? Were potential conflicts of interest examined?

Judicial independence cannot be measured only by the declarations institutions make. It also depends on whether serious accusations can be examined fairly, transparently and without presuming guilt.

The Andorra connection

In 2017, Lacaba was reportedly among the candidates for a seat on Andorra's Superior Court of Justice. He was not appointed.

That candidacy establishes no misconduct. It does, however, raise a wider public-interest question about cross-border judicial appointments: what due-diligence procedures exist, and how can citizens scrutinize them?

Andorra Justice Watch intends to examine judicial careers, appointments and professional links between Girona and Andorra. Shared professional backgrounds are not evidence of a criminal network.

The producer's testimony

Andorran journalist and filmmaker Josep Guirao, producer of this investigation, says he experienced detentions he considers unlawful and criminal proceedings in different Spanish cities. He also states that Fernando Lacaba attended one of his court hearings in Seville.

Those claims require procedural records to clarify the circumstances and Lacaba's role. Guirao's personal experience explains his commitment to the inquiry; it does not establish wrongdoing by anyone else.

The missing archive

Two editions of El Triangle are central to the inquiry: December 21, 2012 and January 25, 2013. The public online archive consulted for this project begins in 2016. A recovered secondary account describes the articles, but the original pages have not yet been secured.

There is no basis to claim that their absence proves censorship. Obtaining them, alongside court decisions, police records and responses from the people named, is the next step.

This is a preliminary investigation, not a verdict. The financial collapse was real; claims implicating judicial figures must be independently verified.

Andorra Justice Watch will continue following the documents from Girona to Andorra. The point is not to manufacture guilt. It is to establish what happened, what was investigated and what remains unanswered.

Andorra Justice Watch — Anti-Corruption Department | Preliminary Investigation 001

Article original: informacions.ad | Vídeo original

Girona-Andorra: 85 millones, un subastero y la sombra de la corrupción judicial

No es época para tontos | 2026-10-12 | CASTELLÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Una denuncia vinculó presuntamente a Jordi Cuxart con Fernando Lacaba, entonces presidente de la Audiencia Provincial de Girona. Años después, Lacaba aspiró a una plaza judicial en Andorra. ¿Qué ocurrió con aquellas acusaciones?

Hay historias que no desaparecen porque se hayan esclarecido. Simplemente dejan de ocupar titulares. La quiebra de Info-Cobro, financiera dirigida por el subastero Jordi Cuxart en Palafrugell, dejó centenares de acreedores y un pasivo que las crónicas de la época situaban en unos 85 millones de euros. Ofrecía rentabilidades de hasta el 45 % anual.

En 2015, según las informaciones judiciales publicadas, el Juzgado Mercantil de Girona calificó el concurso como culpable y atribuyó a Cuxart responsabilidades económicas próximas a 68 millones. Pero las cuentas no son la única razón para investigar.

El dinero y los contactos

Las publicaciones de la época describieron préstamos hipotecarios por unos 900.000 euros relacionados con Oriol Puig, hermano del entonces conseller Felip Puig, y un pago de 101.000 euros a este último en 2009. Los hermanos Puig sostuvieron que se trataba de operaciones inmobiliarias declaradas fiscalmente.

Los administradores concursales examinaron créditos cuya contabilización generaba controversia. La cuestión periodística sigue siendo concreta: ¿se identificaron todos los activos y se defendieron por igual los derechos de los afectados?

La denuncia que mencionaba a Lacaba

Un texto de Nord-est Llibertari fechado el 26 de enero de 2013, que recogía investigaciones de EL TRIANGLE y otros medios, señalaba que una particular había presentado una denuncia ante el Grupo de Delitos Económicos de la Guardia Civil de Girona el 11 de noviembre de 2011.

Según esa publicación, la denuncia mencionaba presuntas relaciones económicas entre Cuxart y Fernando Lacaba, presidente de la Audiencia Provincial de Girona, y supuestas transferencias al magistrado y a familiares. También recogía alegaciones relativas a miembros de cuerpos policiales.

Hay que distinguir denuncia y prueba: no hemos obtenido el expediente policial original ni una resolución que permita determinar qué se investigó o qué resultado tuvo. Nada de ello prueba un delito de Lacaba.

Pero el cargo que ocupaba vuelve especialmente relevantes estas preguntas: ¿se comprobaron las operaciones descritas? ¿Se tomaron declaraciones? ¿Hubo diligencias, archivo motivado o

comunicación a los órganos de gobierno judicial? ¿Qué documentos sustentaban las acusaciones?

La pista andorrana

En 2017, Lacaba figuró entre los aspirantes a una plaza en el Tribunal Superior de Justicia de Andorra, aunque no fue nombrado. Su candidatura no implica irregularidad. Sí invita a examinar trayectorias judiciales entre Girona y Andorra.

Andorra Justice Watch quiere comprobar nombramientos, posibles incompatibilidades y mecanismos de supervisión. Investigar vínculos profesionales no equivale a afirmar la existencia de una red corrupta.

La experiencia del productor

El periodista y cineasta andorrano Josep Guirao, productor de este expediente, afirma que sufrió detenciones que considera ilegales y procedimientos judiciales en distintos lugares de España. Según su testimonio, Lacaba asistió a un juicio suyo en Sevilla. Falta consultar el acta para establecer en qué condición acudió. Guirao declara que no abandonará la búsqueda de documentación y respuestas.

Las ediciones que faltan

Buscamos los ejemplares de EL TRIANGLE del 21 de diciembre de 2012 y del 25 de enero de 2013. La hemeroteca en línea que hemos consultado comienza en 2016. Tenemos un texto que las cita, no los reportajes originales. Su ausencia en ese catálogo no demuestra censura ni destrucción.

Necesitamos contrastar cada afirmación con denuncias, resoluciones, extractos y testimonios, y ofrecer a las personas citadas la oportunidad de responder.

Esta es la antesala, no el veredicto. El agujero económico fue real; las acusaciones contra personas concretas exigen pruebas independientes. Desde el Departamento Anticorrupción de Andorra Justice Watch seguiremos preguntando qué se investigó, qué se descartó y qué continúa sin respuesta.

La verdad no se encuentra repitiendo sospechas: se encuentra recuperando los documentos.

Andorra Justice Watch · Expediente preliminar 001

Article original: informacions.ad | Vídeo original

POLÍTICA

PIRATES D'ANDORRA POSA ELS 14 ANYS DE DEMÒCRATES SOTA AUDITORIA

No es época para tontos | 2026-10-18 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Un moviment sense escons pot incomodar un poder acostumat a governar des del 2011? Pirates d'Andorra planteja aquesta pregunta amb una eina que no necessita majoria parlamentària: la documentació. Darrere dels discursos oficials, reclama expedients, explicacions i controls sobre decisions que afecten la vida quotidiana.

El novembre del 2025, Josep Guirao va presentar públicament el projecte amb una declaració contundent: contribuir a treure Demòcrates per Andorra de les institucions. Era una proposta de canvi polític, no l'anunci d'una drecera per arribar al poder. L'organització encara no consta inscrita com a partit en el registre oficial, però això no impedeix que els ciutadans qüestionin l'administració, presentin denúncies o investiguin l'ús dels diners públics.

La seva inspiració no s'acaba a Andorra. Els partits pirates van néixer a Suècia el 2006 defensant la privacitat i l'accés al coneixement. El programa europeu del 2024 també parla d'habitatge, salut, transparència, democràcia participativa i control dels grups de pressió. La idea central és directa: la informació pública no hauria de ser patrimoni de qui governa.

A Andorra, el primer gran camp de confrontació ha estat la vigilància tecnològica. El febrer del 2026, Pirates va qüestionar davant l'Agència Andorrana de Protecció de Dades sistemes de videovigilància amb intel·ligència artificial a Encamp i l'ús previst de càmeres corporals a la Massana. L'APDA va acabar arxivant la denúncia, però la iniciativa va situar sobre la taula preguntes específiques: qui

controla els algoritmes, quines dades es conserven, durant quant temps i amb quines garanties?

Això és el que dona sentit a l'escrutini: no cal esperar a descobrir un abús per exigir que els sistemes siguin proporcionats, supervisables i comprensibles. La tecnologia municipal pot servir per millorar serveis; la qüestió és si la ciutadania pot conèixer-ne els límits abans que esdevingui habitual.

L'habitatge és l'altre gran examen per als governs de Demòcrates. Les dades immobiliàries del 2025 exposades al dossier assenyalen un augment del 35,3% en les compravendes i del 10,5% en el preu mitjà per metre quadrat. Són xifres que obliguen a confrontar els anuncis governamentals amb els resultats. Què ha passat amb l'accés dels treballadors a un lloguer assumible? Quins efectes reals han tingut les mesures contra l'especulació? I qui es beneficia de l'actual model?

La fiscalització arriba també als partits. Una observació del Tribunal de Comptes sobre 1.979 euros percebuts de més per DA en finançament electoral no prova cap gran trama, però permet examinar com es revisen, es publiquen i es corregeixen els errors. En una administració oberta, el dret a preguntar no depèn de la quantitat.

Al voltant d'aquest impuls conviuen activisme, investigacions, llibres i vídeos crítics amb la gestió institucional. Cal distingir el periodisme independent de les actuacions formalment assumides per Pirates, precisament perquè una auditoria rigorosa comença per identificar qui afirma què i amb quines proves.

La gran batalla que obre el moviment no és entre tecnologia i política, sinó entre opacitat i informació accessible. Després de més de catorze anys de DA, els documents, els pressupostos i els resultats de govern poden ser examinats amb la mateixa exigència que qualsevol codi informàtic.

La pregunta final no és si Pirates té avui un escó. És si les institucions estan preparades per respondre, document per document, a una ciutadania que ja no es conforma amb les explicacions de sempre.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

PIRATES D'ANDORRA: SIN ESCAÑOS, PERO CON 14 AÑOS DE DA BAJO LA LUPA

No es época para tontos | 2026-10-18 | CASTELLÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Un movimiento nacido para defender la libertad en Internet ha encontrado en Andorra un campo de batalla mucho más amplio: las cámaras que observan a los ciudadanos, las cuentas que paga el contribuyente y una vivienda cuyo precio sigue alejándose de los salarios. Su pregunta es tan incómoda como elemental: ¿quién vigila a quienes gobiernan?

En Suecia, los piratas aparecieron en 2006 alrededor de la privacidad, el conocimiento libre y los derechos digitales. Dos décadas después, el programa europeo de 2024 habla también de sanidad, derechos sociales, vivienda, transparencia y lucha contra la corrupción. No es un salto caprichoso: la concentración de datos y la concentración del poder plantean un problema parecido. Cuando solo unos pocos pueden ver cómo funciona el sistema, los demás quedan obligados a confiar.

En Andorra, Pirates d'Andorra se presentó públicamente en noviembre de 2025 con una declaración política inequívoca: contribuir a poner fin al dominio institucional de Demòcrates per Andorra. El proyecto todavía no consta como partido inscrito en el registro oficial. Pero la inscripción y la capacidad de examinar decisiones públicas son cuestiones distintas. La fiscalización ciudadana no empieza el día que se consigue un escaño.

Sus primeras actuaciones documentadas permiten medir esa diferencia. En febrero de 2026, el movimiento cuestionó ante la Agencia Andorrana de Protección de Datos el uso de videovigilancia asistida por inteligencia artificial en Encamp y las

cámaras corporales previstas para agentes de circulación de La Massana. La discusión no se agota en si existe reconocimiento facial. Importan también los datos que se recogen, su conservación, los protocolos de uso, la proporcionalidad y la posibilidad de reconstruir rutinas de las personas. Instalar tecnología pública exige algo más que prometer que se usará bien: exige explicaciones verificables.

El examen alcanza asimismo el modelo inmobiliario. Las cifras de 2025 citadas en el dossier hablan de un aumento del 35,3 % en las transacciones y del 10,5 % en el precio medio por metro cuadrado. También señalan que el 75,1 % de las adquisiciones realizadas por personas físicas correspondieron a residentes. Si el mercado sigue encareciéndose, reducir el problema a los compradores extranjeros resulta una explicación insuficiente. Después de catorce años de gobiernos de DA, hay preguntas concretas sobre sus decisiones urbanísticas, sus prioridades y sus resultados que merecen respuestas igual de concretas.

El control de las cuentas tampoco depende del tamaño de la cifra. El episodio examina una observación del Tribunal de Cuentas sobre 1.979 euros percibidos de más por DA en financiación electoral: no es prueba de una trama, pero sí una ocasión para preguntar qué controles fallaron y cómo se corrigieron. La transparencia se demuestra en los grandes contratos y también en los pequeños ajustes.

A este debate se suma un ecosistema de investigación, libros y vídeos críticos con el poder andorrano. Es importante no atribuir automáticamente esas publicaciones al partido: el trabajo periodístico independiente y las actuaciones oficiales de Pirates d'Andorra no son lo mismo. Ambos pueden contribuir al debate público, pero cada documento debe responder por su propia autoría y sus propias pruebas.

Queda también una exigencia hacia los piratas: convertir su promesa de democracia abierta en reglas internas visibles, participación real y cuentas accesibles. Pedir transparencia al Govern obliga a practicarla puertas adentro.

El conflicto de fondo no es una batalla entre informáticos y políticos tradicionales. Es decidir si Andorra seguirá funcionando como una caja negra, en la que la ciudadanía solo conoce los resultados, o como una administración que puede ser examinada línea por línea. El movimiento pirata ha situado esa pregunta sobre la mesa. Ahora le toca al poder contestarla con documentos, no con eslóganes.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

ANDORRA

ANDORRA, LA DEMOCRÀCIA DE LA MINORIA: EL PODER, LA POR I LA TEMPTACIÓ AUTORITÀRIA

No es época para tontos | 2026-10-17 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra presenta una paradoxa inquietant: una societat que defensa massivament la democràcia, però on una part creixent de la població ha arribat a acceptar la figura d'un dirigent que pugui governar sense sotmetre's al Parlament ni a les eleccions. L'Enquesta Mundial de Valors del 2018, elaborada pel Centre de Recerca Sociològica, mostrava que el 96% dels enquestats considerava positiu un sistema democràtic. Al mateix temps, el 22,6% valorava favorablement tenir un líder fort que pogués prescindir dels controls parlamentaris i electorals. El 2005 només ho feia el 7,6%: el suport gairebé es va triplicar.

Les xifres no descriuen la situació del 2026, però obliguen a preguntar-se per què creix aquesta contradicció. El debat assenyala la por, els interessos econòmics i les regles polítiques que afavoreixen la continuïtat.

UNA MAJORIA PARLAMENTÀRIA AMB EL 32,66% DEL VOT NACIONAL

A les eleccions generals del 2023, la candidatura nacional de Demòcrates per Andorra va obtenir el 32,66% dels vots de la circumscripció nacional. Però la coalició liderada per Xavier Espot va sumar 16 dels 28 escons: majoria absoluta.

El sistema electoral explica bona part d'aquesta diferència. Catorze consellers s'elegeixen proporcionalment i catorze per parròquies, dos per cadascuna. A la circumscripció parroquial, la

candidatura més votada s'emporta tots dos representants, encara que guanyi per un marge reduït. Això afavoreix les xarxes locals consolidades i amplia la distància entre vots i escons.

EL PAÍS DELS RESIDENTS SENSE VEU ELECTORAL

L'altra gran contradicció democràtica és el dret de sufragi. Més de la meitat dels habitants d'Andorra no tenen la nacionalitat andorrana i, per tant, no poden participar en les eleccions generals. Treballen, paguen impostos i pateixen les decisions polítiques, però no poden elegir qui les adopta.

Aquesta exclusió és especialment significativa en el debat sobre l'habitatge. Molts residents suporten l'augment dels lloguers sense disposar del vot per premiar o castigar les polítiques que regulen el mercat. La distància entre població governada i població amb dret a vot qüestiona la representativitat real del sistema.

LA POR, ELS CLANS I ELS INTERESSOS

En una societat petita, les relacions familiars, professionals i polítiques sovint s'entrecreuen. Un ciutadà pot discrepar del Govern i, alhora, dependre laboralment d'una empresa, d'un client o d'una xarxa de contactes vinculada al seu entorn. Sense demostrar coaccions, aquestes dependències poden fer costós el desacord.

La continuïtat política també pot respondre a un càlcul material. Qui té propietats de lloguer o negocis que es beneficien de determinades regles pot defensar-ne la permanència, fins i tot quan aquestes mateixes regles dificulten l'accés a l'habitatge de les generacions joves. L'interès privat i el del conjunt del país poden xocar.

El debat examina també la psicologia del vot. La necessitat de seguretat, les respostes intuïtives i la por al canvi poden facilitar l'acceptació de lideratges forts. Hi ha estudis sobre autoritarisme i reflexió cognitiva, però no demostren que els votants d'un partit siguin menys intel·ligents. El dogmatisme no és exclusiu d'una ideologia. Els incentius econòmics i les estructures de poder també condicionen el vot.

QUÈ VOL DIR REALMENT «ESTABILITAT»?

L'estabilitat és una de les grans promeses de qualsevol govern consolidat. Però no significa el mateix per a tothom. Per a un propietari, pot voler dir preservar la rendibilitat dels seus immobles. Per a un treballador que dedica una part enorme del salari al lloguer, pot voler dir mantenir intacte un problema que amenaça la seva permanència al país.

La por a perdre seguretat econòmica o sobirania pot desplaçar l'anàlisi de les alternatives. Cal preguntar qui guanya, qui perd i qui decideix.

UNA DEMOCRÀCIA SOTA EXAMEN

Les enquestes polítiques recents mostren descontentament amb el funcionament democràtic: el 2025, un 48,1% dels andorrans amb dret de vot es declarava poc o gens satisfet, davant d'un 40,1% satisfet. El 2026, els percentatges eren del 45,2% i el 45,8%, respectivament. Aquestes dades no mesuren autoritarisme, però sí la distància entre la societat i les institucions.

Andorra celebra eleccions competitives i és classificada com a país lliure per Freedom House. Això no elimina les preguntes sobre representació i concentració d'influència. Després de més d'una dècada de predomini de Demòcrates per Andorra, el balanç no pot limitar-se als escons obtinguts: també ha d'examinar l'habitatge, la transparència, les dependències econòmiques i l'exclusió política de bona part dels residents.

La pregunta final no és si els ciutadans són intel·ligents o ignorants. És qui fixa les regles del joc, a qui beneficia conservar-les i quantes persones continuaran vivint, treballant i pagant impostos a Andorra sense poder decidir-ne el futur.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

El frau d'Info-Cobro: 85 milions, una denúncia contra Lacaba i l'ombra d'Andorra

No es época para tontos | 2026-10-12 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Una financera enfonsada, centenars de creditors i una denúncia que esmentava el president de l'Audiència de Girona. Va ser una estafa individual o hi va haver protecció institucional? Andorra Justice Watch obre el debat.

L'any 2011, Info-Cobro, la financera vinculada al subhaster de Palafrugell Jordi Cuxart, va entrar en concurs de creditors. La premsa de l'època va situar el passiu en uns 85 milions d'euros i va descriure gairebé 400 creditors. L'empresa havia ofert rendibilitats de fins al 45% anual, justificades per suposades oportunitats en el negoci de les subhastes judicials.

El desastre financer està documentat. El gran interrogant és si les irregularitats van ser obra d'un empresari que buscava salvar-se o si algú va facilitar-li el camí.

Els diners i les relacions polítiques

La informació publicada sobre el concurs descrivia operacions amb OSSA, Diagonal Nature i empreses relacionades amb Petromiralles. També assenyalava préstecs hipotecaris propers als 900.000 euros vinculats a Oriol Puig i un pagament de 101.000 euros relacionat amb el seu germà Felip Puig. Tots dos van defensar que les operacions eren immobiliàries i declarades fiscalment.

Altres cròniques van qüestionar la recuperació de determinats crèdits quan Info-Cobro ja era insolvent. El debat del nostre podcast «El Debat» confronta dues lectures: possibles favors selectius i protecció d'interessos influents, o les maniobres desesperades d'un empresari en fallida. Una sospita no és una prova; calen contractes, assentaments bancaris i resolucions.

La denúncia que esmentava Lacaba

El 26 de gener de 2013, Nord-est Llibertari va recollir informacions d'El Triangle sobre una denúncia presentada, segons aquella publicació, davant la Guàrdia Civil de Girona l'11 de novembre de 2011. El text atribuïa a la denunciant afirmacions sobre presumptes relacions econòmiques i transferències entre Cuxart i Fernando Lacaba, aleshores president de l'Audiència Provincial de Girona, així com mencions a familiars i agents policials.

No disposem de l'expedient policial original ni del resultat de les eventuals diligències. Per tant, no es pot afirmar que Lacaba fos soci de Cuxart, que rebés diners o que encobrís cap delicte. Tanmateix, l'abast institucional d'una denúncia d'aquesta naturalesa obliga a formular preguntes: es van contrastar els justificants? Es va investigar? Hi va haver arxivament motivat? Es va examinar algun possible conflicte d'interessos?

Una pista cap a Andorra

Lacaba va figurar entre els aspirants a una plaça del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra el 2017, però no la va obtenir. La candidatura no acredita cap irregularitat. Sí que fa pertinent estudiar els procediments de selecció, les trajectòries professionals i els controls d'incompatibilitats en una justícia que incorpora juristes de diversos països.

El productor, el periodista andorrà Josep Guirao, assegura que va patir detencions que considera il·legals i procediments penals a Espanya. També afirma que Lacaba va assistir a un judici seu a Sevilla. Cal consultar les actes per verificar-ne les circumstàncies i la condició en què hi era present.

Els documents pendents

Aquest és l'expedient preliminar d'Andorra Justice Watch, no una sentència. La responsabilitat periodística consisteix a separar una insolvència acreditada de les acusacions encara no verificades. Ni la gravetat de les sospites autoritza a condemnar ningú, ni el temps transcorregut obliga a deixar de fer preguntes.

Andorra Justice Watch · Departament Anticorrupció

Article original: informacions.ad | Vídeo original

SOCIETAT

ANDORRA: LA PSICOLOGÍA DE UN PODER QUE NO NECESITA CONVENCER

No es época para tontos | 2026-10-18 | CASTELLÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

¿Por qué una sociedad democrática sigue eligiendo a los mismos mientras la vivienda expulsa a jóvenes y trabajadores? Empieza en nuestra manera de pensar y termina en una estructura política que ha aprendido a aprovecharla.

La psicología política estudia pensamiento crítico, rigidez y autoritarismo. En 2015, Emma Onraet y su

equipo reunieron 67 estudios y 84.017 participantes. Encontró una correlación media de -0,20 entre capacidad cognitiva medida y actitudes ideológicas de derechas, más marcada en las medidas de autoritarismo y etnocentrismo. Es una asociación modesta: explica cerca del 4% de la variación y no permite juzgar a nadie por su papeleta.

El hallazgo relevante es otro: cuanto más angustiosa resulta la incertidumbre, más seductoras pueden hacerse las soluciones que prometen orden sin discusión. «Seguridad», «estabilidad», «soberanía», «crecimiento»... Palabras que parecen explicarlo todo y a menudo no responden a lo esencial: ¿quién paga el coste de las decisiones y quién se queda con sus beneficios?

Pensemos en el problema del bate y la pelota. Juntos cuestan 1,10 euros; el bate cuesta un euro más. La respuesta impulsiva es que la pelota vale diez céntimos. La correcta es cinco. El experimento no dice que equivocarse sea una ideología. Recuerda algo más peligroso: la primera respuesta suele parecernos tan cómoda que dejamos de contrastarla. La política explota precisamente esa comodidad cuando sustituye cifras y consecuencias por consignas tranquilizadoras.

Pero la ciencia también desmonta el atajo de declarar «menos inteligente» a toda la derecha. Los trabajos sobre inflexibilidad cognitiva muestran que el dogmatismo aparece asimismo en el extremismo de izquierdas. El conservadurismo social tampoco equivale al económico. Una persona puede ser brillantísima haciendo negocios y negarse a cuestionar el sistema del que obtiene beneficios.

En Andorra, esta distinción es decisiva. No hace falta que el elector crea ciegamente al Gobierno. Puede comprender perfectamente sus fallos y, aun así, votar continuidad porque tiene inversiones inmobiliarias, relaciones profesionales o intereses familiares que proteger. Para él, la opción más rentable a corto plazo puede ser la más perjudicial para el futuro del país. La inteligencia individual no garantiza responsabilidad colectiva.

La maquinaria institucional multiplica el efecto. En 2023, la candidatura de Demòcrates obtuvo el 32,66% del voto nacional, mientras la coalición encabezada por el partido consiguió 16 de los 28 escaños gracias al conjunto de resultados nacionales y parroquiales. Una victoria legal que revela una cuestión política de fondo: la distribución del poder no reproduce proporcionalmente el voto nacional. Y muchos residentes que soportan esas políticas ni siquiera tienen voto.

Cuando se combinan dependencia económica, lealtades familiares, miedo al cambio y una recompensa electoral desproporcionada a la implantación territorial, el poder puede perpetuarse sin necesidad de convencer a la mayoría de quienes habitan el país. El mensaje oficial deja de ser una promesa verificable y se convierte en un reflejo: mejor lo conocido, aunque lo conocido nos esté empobreciendo.

La cuestión, por tanto, no es si los andorranos son inteligentes o ingenuos. Es quién se beneficia de que no se formulen las preguntas difíciles. ¿A quién favorece la escasez de vivienda? ¿Quién puede permitirse disentir? ¿Quién participa en las decisiones y quién queda fuera? ¿Por qué la estabilidad de los gobernantes vale más que la estabilidad de los ciudadanos?

El verdadero éxito de un poder inamovible llega cuando consigue que la población confunda prudencia con obediencia y pensamiento crítico con amenaza. Y su mayor miedo no es una oposición más ruidosa. Es una ciudadanía que deje de aceptar la primera respuesta y empiece a exigir la operación completa.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

DESABASTECIMIENTO DE MEDICAMENTOS PARA LA MENOPAUSIA: ¿QUIÉN RESPONDE DEL CAOS EN ANDORRA Y ESPAÑA?

No es época para tontos | 2026-10-17 | CASTELLÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

La AEMPS confirma un incumplimiento del laboratorio Gedeon Richter mientras miles de mujeres en el mercado español dependen de tratamientos hormonales afectados por problemas

de suministro. ¿Qué hacen las autoridades sanitarias y cómo protege Andorra a sus pacientes?

Imagina acudir a una farmacia con una receta médica y descubrir que el medicamento que necesitas para mantener tu calidad de vida ha desaparecido. No hay existencias, no existe una fecha segura de reposición y cambiar de tratamiento puede exigir nuevas consultas, modificaciones de dosis y gastos adicionales.

Este es el punto de partida de un nuevo episodio de EL DEBATE, con Rachael y Josep, producido en colaboración con Ràdio Andorra Lliure e informacions.ad.

La investigación aborda una crisis internacional que afecta a tratamientos hormonales utilizados durante la menopausia, especialmente los medicamentos que contienen estradiol.

GEDEON RICHTER: UN INCUMPLIMIENTO CONFIRMADO

La Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios (AEMPS) comunicó el 2 de octubre de 2026 que Gedeon Richter había incumplido la obligación de informar anticipadamente sobre los problemas que impedían garantizar el suministro continuado de Lenzetto.

El desabastecimiento del espray hormonal provocó un desplazamiento de la demanda hacia otras alternativas, generando tensiones adicionales sobre productos como Evopad.

Al mismo tiempo, Estradot afronta el cese de comercialización en España y Oestraclin Gel, pese a mantenerse disponible, está excluido de la financiación pública española.

¿Por qué las pacientes deben asumir las consecuencias de los fallos industriales y de las limitaciones del sistema de financiación?

El programa examina las responsabilidades del fabricante y cuestiona la eficacia de los mecanismos de prevención y supervisión.

ESPAÑA: ¿BASTA CON PUBLICAR ALERTAS?

La AEMPS y el Ministerio de Sanidad tienen competencias para vigilar los problemas de suministro, coordinar soluciones y facilitar información a los profesionales sanitarios.

Pero una alerta administrativa no consigue, por sí sola, que los medicamentos lleguen a las farmacias.

Rachael y Josep plantean preguntas directas sobre la respuesta de las autoridades españolas, la disponibilidad de alternativas y las consecuencias de que algunos tratamientos sustitutos no estén financiados.

ANDORRA: LA DEPENDENCIA FARMACÉUTICA

Andorra carece de producción farmacéutica propia y depende de mercados exteriores, especialmente España y Francia.

Los antecedentes de escasez de antibióticos, medicamentos neurológicos y tratamientos para el TDAH muestran que el abastecimiento farmacéutico representa una cuestión recurrente para el Principado.

La ministra de Salut, Helena Mas, es la responsable política a quien corresponde explicar cómo funciona la prevención de estas crisis, qué alertas se reciben y qué alternativas pueden gestionarse cuando falla un proveedor internacional.

También examinamos las responsabilidades de la CASS: ¿qué ocurre cuando el medicamento recetado desaparece y el sustituto tiene otro precio o una cobertura diferente? ¿Existen procedimientos rápidos de financiación excepcional?

La investigación todavía no permite determinar el número de pacientes afectadas por el desabastecimiento hormonal en Andorra. Esa ausencia de cifras públicas es precisamente una de las cuestiones sobre las que reclamamos información.

EL COSTE HUMANO DE LA CRISIS

La interrupción de determinados tratamientos hormonales puede provocar insomnio, sofocos, alteraciones del descanso y un deterioro considerable de la calidad de vida. Algunas situaciones clínicas, como la insuficiencia ovárica prematura, requieren especial atención.

La crisis también plantea un problema de desigualdad: la existencia de una alternativa no garantiza que todas las mujeres puedan acceder a ella en condiciones económicas y sanitarias adecuadas.

¿QUIÉN ASUME LAS RESPONSABILIDADES?

Mientras Andorra tramita una nueva ley de ordenación farmacéutica, el debate examina la necesidad de mejorar los sistemas de alerta, los procedimientos de importación, las reservas de medicamentos y las garantías de continuidad terapéutica.

Rachael y Josep confrontan las responsabilidades de la industria farmacéutica con las obligaciones de los gobiernos. ¿Hasta dónde llega el poder de los laboratorios? ¿Qué pueden hacer las administraciones cuando fallan los proveedores? ¿Por qué los costes de estas crisis terminan repercutiendo en las pacientes?

Cuando el mercado farmacéutico falla, los gobiernos deben demostrar qué protección efectiva ofrecen. Y cuando una mujer se queda sin su tratamiento, alguien debe explicar qué ha ocurrido y qué solución existe.

Un episodio crítico sobre salud femenina, industria farmacéutica, poder económico y responsabilidades públicas en Andorra y España.

#Menopausia #Desabastecimiento #Andorra #España #Lenzetto #CASS #Sanidad #Medicamentos #SaludFemenina #InformacionsAD

Article original: informacions.ad | Vídeo original

SENSE MEDICAMENTS PER LA MENOPAUSA: QUI RESPON PEL DESABASTIMENT A ANDORRA I ESPANYA?

No es época para tontos | 2026-10-17 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Un debat d'informacions.ad i Ràdio Andorra Lliure examina l'escassetat de tractaments hormonals, les obligacions dels laboratoris i la resposta de les administracions. El cas de Lenzetto evidencia les febleses d'un sistema que no sempre garanteix alternatives accessibles a les pacients.

Una dona arriba a la farmàcia amb una recepta per continuar un tractament que li permet dormir, treballar i mantenir una qualitat de vida acceptable. La resposta és que no hi ha existències i que ningú no sap amb certesa quan arribaran. Aquesta escena, utilitzada com a punt de partida d'un nou debat produït en col·laboració amb Ràdio Andorra Lliure i informacions.ad, resumeix la cara humana d'una crisi internacional: la manca de medicaments hormonals per a la menopausa i les dificultats per substituir-los.

Al centre de la discussió hi ha Lenzetto, un esprai transdèrmic d'estradiol. L'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (AEMPS) va informar el 2 d'octubre de problemes prolongats de subministrament i va atribuir a l'empresa comercialitzadora, Gedeon Richter, un incompliment de l'obligació de comunicar amb antelació les incidències que podien impedir el subministrament continuat. És una responsabilitat de notificació assenyalada oficialment; no equival a afirmar que hi hagi una sanció ferma o que totes les causes de la crisi estiguin resoltes.

La manca de Lenzetto ha desplaçat la demanda cap a altres presentacions d'estradiol. En el debat s'esmenten els problemes intermitents d'Evopad, el cessament de comercialització d'Estradot a Espanya i la situació d'Oestraclin Gel, una alternativa amb disponibilitat comunicada però exclosa del finançament públic espanyol. No tots aquests productes tenen el mateix estat ni són intercanviables sense valoració mèdica. Tanmateix, la successió d'incidències revela fins a quin punt la falta d'un tractament pot pressionar la resta del mercat.

El debat presta especial atenció a les conseqüències de l'aturada terapèutica. La reaparició de fogots, alteracions del son o altres símptomes pot afectar greument la vida quotidiana, mentre que determinades situacions, com la insuficiència ovàrica prematura, reclamen una continuïtat assistencial especialment acurada. Els riscos depenen de cada història clínica: no es pot atribuir automàticament una lesió greu a uns dies sense tractament, ni substituir un esprai per un pegat, un gel o una pastilla sense revisar la prescripció.

Per a Andorra, la pregunta és doble. El Principat depèn del subministrament internacional de medicaments, particularment dels canals que el connecten amb Espanya i França. I, quan una alternativa existeix, cal saber si arriba realment a les farmàcies, si pot ser prescrita de manera adequada i quina cobertura n'ofereix la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). La capacitat de finançar un substitut i la disponibilitat física del producte són dues coses diferents: una autorització de reemborsament no omple per si sola els prestatges.

La ministra de Salut, Helena Mas, és la responsable política a qui correspon explicar els protocols andorrans de vigilància del subministrament, les alertes rebudes, les gestions d'importació i les respostes previstes davant incidències simultànies als països proveïdors. El programa reclama també transparència a la CASS sobre les possibles autoritzacions excepcionals i els terminis de

reemborsament. Aquestes exigències de rendició de comptes no demostren, per si soles, que hi hagi hagut una omissió concreta en la crisi de l'estradiol.

La qüestió arriba, a més, en plena tramitació de la reforma de la legislació farmacèutica andorrana. La discussió planteja si la futura regulació establirà mecanismes més efectius d'alerta, informació pública i reserva de productes essencials. També posa damunt la taula els antecedents de dificultats de subministrament d'altres medicaments al Principat, com alguns tractaments per al TDAH: són episodis diferents, però serveixen per preguntar si hi ha un pla general de resposta o només solucions improvisades cas per cas.

El missatge final del programa és una exigència de responsabilitat. Els laboratoris han d'explicar les incidències i respectar les obligacions d'avís; les administracions, acreditar quan van tenir coneixement del problema i què van fer; i els organismes de finançament, aclarir com eviten que un canvi forçat de tractament es converteixi en una barrera econòmica. Mentre la recuperació del subministrament no sigui estable, la pregunta continuarà oberta: qui garanteix que les pacients no quedin atrapades entre un mercat global i una burocràcia local ?

Article original: informacions.ad | Vídeo original

OPINIÓ

Quan els laboratoris fallen, els governs s'excusen i els pacients es queden sense medicaments

Josep Guirao | 2026-10-15 | CATALÀ

La crisi dels tractaments hormonals per a la menopausa destapa una cadena de responsabilitats industrials, decisions comercials i insuficiències de les polítiques sanitàries. Espanya ha documentat l'incompliment d'un laboratori. Andorra, dependent de l'exterior, encara ha d'explicar públicament com protegeix els pacients davant d'aquestes crisis.

Hi ha una forma de violència institucional que no necessita porres, ni ordres judicials, ni policies antidisturbis. N'hi ha prou amb una recepta mèdica, una farmàcia sense existències i una administració que no ofereix cap resposta útil al pacient. És la violència de la burocràcia quan converteix una necessitat sanitària en una peregrinació administrativa. És la violència d'un sistema que pot reconèixer que falta un medicament i, al mateix temps, deixar que qui el necessita assumeixi les conseqüències.

La crisi actual dels tractaments hormonals per a la menopausa és un exemple especialment revelador. I la situació d'Andorra obliga a formular una pregunta encara més incòmoda: què passa quan un país que no fabrica els seus medicaments depèn de les decisions industrials i comercials d'empreses situades a l'estranger?

Un laboratori que va fallar en la seva obligació

El 2 d'octubre de 2026, l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris va publicar una comunicació d'una gravetat extraordinària. L'organisme explicava que els problemes de subministrament de Lenzetto, un medicament amb estradiol utilitzat en determinats tractaments hormonals, havien desencadenat una crisi que afectava també pegats i gels alternatius. Però el més escandalós no era únicament l'escassetat, sinó que l'AEMPS atribuïa expressament a Gedeon Richter, empresa comercialitzadora de Lenzetto, l'incompliment de l'obligació d'informar amb antelació sobre les incidències que impedien mantenir-ne el subministrament.

Inicialment, segons el regulador, l'empresa havia comunicat que responia normalment a la demanda. Posteriorment, va reconèixer dificultats productives i va acabar informant que s'havia quedat sense existències. No parlem d'una conspiració ni d'una acusació construïda sobre rumors. Parlem d'un incompliment assenyalat per l'organisme públic encarregat de supervisar els medicaments. Quines conseqüències ha tingut aquest incompliment per al laboratori? Quines mesures sancionadores s'han examinat? Qui compensa les persones que han hagut de modificar, interrompre o buscar desesperadament un tractament?

No tenim acreditada cap sanció ferma per aquests fets. Precisament per això, la pregunta sobre les conseqüències administratives continua oberta. Una obligació legal sense conseqüències efectives corre el risc de convertir-se en una simple recomanació, i un sistema que permet que un fabricant incompleixi el seu deure d'informació sense donar explicacions públiques suficients sobre les conseqüències d'aquest incompliment té un problema seriós de credibilitat.

El mercat no pot decidir qui té dret a un tractament

Durant dècades ens han explicat que el mercat farmacèutic funciona amb una combinació d'innovació privada i regulació pública. La realitat

és força menys tranquil·litzadora. Un fabricant pot patir dificultats productives, un altre pot abandonar la comercialització i un tercer pot mantenir un producte disponible, però fora del finançament públic. Mentrestant, les administracions acaben gestionant les conseqüències d'una crisi que afecta directament persones que no han participat en cap d'aquestes decisions.

En el cas actual, l'AEMPS ha confirmat el cessament de comercialització d'Estradot a Espanya, els problemes intermitents d'Evopad i l'exclusió d'Oestraclin Gel del finançament públic espanyol, tot i mantenir-ne el subministrament. De què serveix que existeixi una alternativa si la persona que la necessita no la pot obtenir o no la pot pagar? El dret a la salut no pot quedar reduït a una relació de productes autoritzats en una base de dades. Un medicament que només existeix sobre el paper no resol el problema d'una persona que el necessita avui.

Una alternativa que exigeix una nova visita mèdica, una modificació de la prescripció i una despesa inesperada no és una solució automàtica. És una altra càrrega que el sistema trasllada al pacient. I quan aquesta situació es repeteix, el resultat és especialment pervers: els beneficis de l'activitat farmacèutica continuen sent privats, mentre que una part dels costos de les interrupcions recau sobre els pacients i els serveis públics de salut.

Espanya: qui assumeix la responsabilitat política?

El Ministeri de Sanitat espanyol i l'AEMPS han fet gestions, han contactat amb laboratoris i han publicat comunicacions. Això consta documentalment. Però actuar no és necessàriament actuar prou. La qüestió és si les mesures adoptades han estat oportunes, proporcionades i efectives. Quan un producte necessari per a determinades pacients desapareix temporalment, la responsabilitat pública no acaba enviant avisos als professionals sanitaris. Cal assegurar circuits d'accés a alternatives clínicament adequades, establir mecanismes de coordinació, prevenir l'efecte dominó sobre altres presentacions i examinar si les decisions de finançament creen barreres injustificades.

La ministra de Sanitat espanyola i els responsables de l'agència reguladora han de poder explicar què van fer, quan ho van fer i quins resultats van aconseguir. No es tracta de responsabilitzar-los de fabricar els medicaments, sinó d'exigir-los comptes per la part del sistema que tenen l'obligació de governar. Perquè quan l'administració coneix una escassetat, la seva resposta deixa de ser una qüestió purament tècnica i es converteix també en una responsabilitat política. Els comunicats institucionals poden informar sobre les mesures adoptades, però no substitueixen l'avaluació dels seus resultats ni la necessitat de determinar si es podia haver actuat abans.

Andorra: un país que depèn de decisions alienes

I arribem a Andorra, un país sense indústria farmacèutica pròpia, dependent de les importacions i condicionat pels problemes d'abastiment dels seus proveïdors internacionals. La manca de medicaments no és una novetat absoluta al Principat. Ja s'havien documentat dificultats amb antiepilèptics, antibiòtics, antihipertensius i altres tractaments. Més recentment, famílies de pacients amb TDAH han denunciat problemes persistents per aconseguir la medicació prescrita. No són necessàriament crisis amb una causa comuna, però totes revelen la vulnerabilitat potencial d'un sistema fortament dependent de l'exterior.

La ministra de Salut, Helena Mas, i els responsables de la política farmacèutica andorrana tenen una obligació elemental de transparència. Han d'explicar quins medicaments hormonals han experimentat dificultats de subministrament a Andorra, quines comunicacions han rebut dels distribuïdors i quines alternatives poden obtenir els pacients. La manca d'informació pública suficient sobre una crisi no demostra una negligència, però tampoc pot utilitzar-se com una coartada per evitar el control democràtic. Si el sistema funciona, que publiquin les dades; si existeixen protocols de resposta, que els expliquin; si s'han gestionat importacions extraordinàries, que n'indiquin els resultats; i si no hi ha problemes d'abastiment amb aquests tractaments a Andorra, que ho acreditin amb informació actualitzada.

La transparència no hauria de dependre de la insistència dels periodistes. En un país petit, on les relacions institucionals i econòmiques sovint són especialment estretes, aquesta exigència hauria de ser encara més important. La dimensió reduïda d'Andorra no justifica menys control públic, sinó una responsabilitat més directa i identificable. Quan una administració coneix perfectament els operadors que intervenen en el subministrament farmacèutic, hauria de disposar també de mecanismes eficaços per detectar els problemes i comunicar-los abans que les conseqüències arribin als pacients.

La CASS: finançar no és un favor

La Caixa Andorrana de Seguretat Social també ha de respondre una qüestió essencial: què passa quan el medicament habitual d'un assegurat desapareix i l'alternativa disponible és més cara o té unes

condicions de cobertura diferents? Existeixen precedents andorrans de finançament excepcional d'alternatives farmacològiques davant de problemes d'abastiment. Per tant, no parlem d'un mecanisme inimaginable, sinó d'una capacitat administrativa que ja s'ha utilitzat en determinades circumstàncies.

La qüestió és si els procediments actuals garanteixen una resposta ràpida, accessible i proporcionada. Una persona que necessita continuar un tractament no hauria de convertir-se en la víctima econòmica d'un problema que no ha provocat. No podem afirmar, sense consultar les dades corresponents, que la CASS estigui denegant sistemàticament el reemborsament de les alternatives hormonals. Però sí que podem exigir que expliqui públicament quines cobertures existeixen, quines excepcions es poden autoritzar i quant temps requereix una decisió. Una administració que gestiona diners procedents de cotitzacions ha de justificar les seves prioritats amb dades, no únicament amb procediments.

Una nova llei mentre el problema continua

El Govern andorrà ha impulsat una nova llei d'ordenació farmacèutica. El projecte continua en tramitació parlamentària i el 13 d'octubre es van trametre les esmenes a la comissió legislativa corresponent. És una oportunitat extraordinària per discutir alguna cosa molt més important que els aspectes administratius del sector: quines obligacions concretes tindran els operadors per advertir dels problemes de subministrament, quines reserves estratègiques es consideraran necessàries, com es garantirà l'accés a medicaments alternatius i quina informació haurà de publicar l'administració.

Sobretot, cal preguntar quines conseqüències hi haurà quan els mecanismes de prevenció fallin. El que no seria acceptable és aprovar una modernització legislativa carregada de bones intencions i deixar sense resposta les qüestions que afecten directament els pacients. Una llei farmacèutica que no afronti seriosament la continuïtat dels tractaments corre el risc de modernitzar la burocràcia sense reforçar prou la protecció sanitària. I una reforma que es presenti com un gran avenç hauria de poder ser jutjada pels resultats que aconsegueixi, no només pels discursos que l'acompanyin.

Les dones no poden ser les oblidades del sistema

Hi ha una dimensió d'aquesta crisi que mereix una denúncia específica. Parlem de tractaments hormonals que moltes dones utilitzen per controlar la simptomatologia de la menopausa o per atendre situacions mèdiques particulars, inclosa la insuficiència ovàrica prematura. La interrupció pot provocar el retorn dels símptomes, afectar el descans, deteriorar la qualitat de vida i, segons les circumstàncies clíniques, comprometre beneficis terapèutics importants. No totes les pacients presenten el mateix risc, ni és correcte afirmar que qualsevol interrupció provoqui conseqüències greus immediates. Però precisament perquè les situacions clíniques són diferents, resulta indispensable assegurar alternatives adaptades a cadascuna.

La banalització dels símptomes de la menopausa és un problema que la societat ha tolerat durant massa temps. Quan una dona explica que no pot dormir, treballar amb normalitat o mantenir el seu tractament, no necessita que li recordin que existeixen altres medicaments en algun lloc del mercat. Necessita una resposta sanitària efectiva, una alternativa clínicament adequada i informació clara sobre com accedir-hi. Els responsables públics han d'entendre que la dignitat de les pacients no és una variable d'ajustament dels inventaris farmacèutics, i que la continuïtat assistencial no pot quedar subordinada a la comoditat administrativa.

No és una crisi sense responsables

És necessari posar fi a una pràctica habitual de la comunicació institucional: presentar els problemes com si fossin fenòmens meteorològics. Els medicaments no desapareixen per màgia. Darrere de cada incidència hi ha decisions productives, previsions de demanda, estratègies comercials, obligacions de notificació i instruments de supervisió. Algunes responsabilitats ja estan documentades i altres requereixen investigació, però totes han de poder ser examinades públicament.

Els laboratoris han de respondre per les seves obligacions industrials i legals; els reguladors, per les seves actuacions de vigilància; els governs, per la preparació del sistema sanitari i l'efectivitat de les mesures adoptades; i les entitats finançadores, per les condicions d'accés als tractaments. Cap comunicat institucional pot substituir aquest examen, cap explicació empresarial hauria de ser acceptada sense contrast i cap responsable polític hauria de confondre el fet de gestionar una crisi amb haver-la resolt. La rendició de comptes no és una persecució dels responsables públics o privats, sinó una condició indispensable perquè el sistema mereixi la confiança de la ciutadania.

La factura del fracàs

La indústria pot calcular les unitats que no ha fabricat, els distribuïdors poden calcular les comandes pendents i les administracions poden

calcular les partides pressupostàries. Però qui calcula les nits sense dormir, les jornades de treball perdudes, l'angoixa d'haver d'interrompre un tractament o les despeses extraordinàries que suporten les famílies? Aquests costos també existeixen. Potser no apareixen als balanços dels laboratoris ni als informes de gestió dels ministeris, però formen part de les conseqüències reals d'un desabastiment.

Per això em nego a acceptar que aquesta crisi es tanqui amb un comunicat que anunciï el restabliment progressiu del subministrament. Cal saber què va fallar, per què va fallar, qui ho sabia i què es farà perquè no torni a passar. I, en el cas d'Andorra, encara falta una informació elemental: conèixer amb precisió fins a quin punt aquesta crisi internacional ha afectat els medicaments disponibles al Principat. Sense dades, qualsevol proclamació de normalitat resulta insuficient i qualsevol denúncia d'una negligència concreta continua pendent de demostració.

La pregunta que cap govern hauria de poder esquivar

La salut no pot funcionar com una loteria geogràfica. No hauria de dependre de si una farmàcia disposa de les últimes unitats d'un medicament, de si un laboratori considera rendible continuar comercialitzant-lo o de si una alternativa està inclosa en una determinada llista de finançament. El benefici empresarial és legítim, les dificultats industrials poden ser reals i les administracions tenen competències i recursos limitats. Però cap d'aquestes circumstàncies elimina la necessitat de retre comptes. El que resulta políticament intolerable és que el sistema pugui identificar els seus errors amb una precisió extraordinària i, malgrat això, deixi els afectats sense una solució adequada.

A Espanya, l'incompliment comunicat per l'AEMPS exigeix conseqüències proporcionades i transparència sobre les actuacions realitzades. A Andorra, el Govern, el Ministeri de Salut i la CASS han d'explicar com prevenen aquestes crisis i quina protecció ofereixen quan els proveïdors internacionals fallen. No demanem favors, sinó responsabilitats, dades i garanties. Perquè darrere de cada medicament que falta hi ha una persona que no pot esperar indefinidament, i perquè governar no consisteix a administrar excuses, sinó a assumir responsabilitats.

Un país pot ser petit, pot dependre de l'exterior i pot tenir recursos limitats. El que no pot permetre's és que la incertesa dels pacients es converteixi en una forma habitual de funcionament del seu sistema sanitari. La salut no hauria de dependre de la sort, del poder adquisitiu ni de la capacitat de cadascú per superar obstacles burocràtics. Quan el mercat falla, l'Estat ha de demostrar per què existeix. I quan l'Estat no és capaç de garantir una resposta adequada, els ciutadans tenen tot el dret d'exigir explicacions i responsabilitats.

Les opinions, valoracions i afirmacions expressades en aquest article corresponen exclusivament a la persona que el signa i no representen necessàriament la línia editorial d'informacions.ad. La seva publicació no implica que el mitjà les comparteixi ni les assumeixi com a pròpies. Consulteu l'avís legal i la política d'opinió.
Avís legal

Article original: informacions.ad

SUMARI COMPLET

Girona's €85 Million Collapse: A Judge, an Auctioneer and the Andorra Connection · P. 2
Girona-Andorra: 85 millones, un subastero y la sombra de la corrupción judicial · P. 3
PIRATES D'ANDORRA POSA ELS 14 ANYS DE DEMÒCRATES SOTA AUDITORIA · P. 4
PIRATES D'ANDORRA: SIN ESCAÑOS, PERO CON 14 AÑOS DE DA BAJO LA LUPA · P. 5
ANDORRA, LA DEMOCRÀCIA DE LA MINORIA: EL PODER, LA POR I LA TEMPTACIÓ AUTORITÀRIA · P. 6
El frau d'Info-Cobro: 85 milions, una denúncia contra Lacaba i l'ombra d'Andorra · P. 7
ANDORRA: LA PSICOLOGÍA DE UN PODER QUE NO NECESITA CONVENCER · P. 8
DESABASTECIMIENTO DE MEDICAMENTOS PARA LA MENOPAUSIA: ¿QUIÉN RESPONDE DEL CAOS EN ANDORRA Y ESPAÑA? · P. 9
SENSE MEDICAMENTS PER LA MENOPAUSA: QUI RESPON PEL DESABASTIMENT A ANDORRA I ESPANYA? · P. 11
Quan els laboratoris fallen, els governs s'excusen i els pacients es queden sense medicaments · P. 12